

Оператори за цикъл

КН, УП Практикум 2ра група 2023/2024, Богомил Стоянов, Виолета Кастрева

1. Оператор for

В C++ for цикълът е контролна структура, която ви позволява да изпълнявате блок от код многократно за определен брой итерации или докато не бъде изпълнено определено условие. Цикълът for има следния синтаксис:

```
for (initialization; condition; update) {  
    // Код за изпълнение на всяка итерация  
}
```

Нека разбием компонентите на for цикъл:

Инициализация: Тази част се изпълнява веднъж, преди да започне цикълът. Обикновено се използва за инициализиране на контролна променлива за цикъл (често цяло число) до начална стойност. Например:

```
for (int i = 0; i; i++) {  
    // Инициализация: int i = 0;  
    // Код за изпълнение на всяка итерация  
}
```

Условие: Това е булев израз, който се оценява преди всяка итерация. Ако условието е вярно, цикълът продължава; ако е невярно, цикълът прекратява. Когато условието стане невярно, цикълът спира. Например:

```
for (int i = 0; i < 5; i++) {  
    // Condition: i < 5  
    // Код за изпълнение на всяка итерация  
}
```

Актуализация: Тази част се изпълнява след всяка итерация и обикновено се използва за актуализиране на контролната променлива на цикъла. Обичайно е да се увеличава или намалява контролната променлива. Например:

```
for (int i = 0; i < 5; i++) {  
    // Увеличаваме: i++  
    // Код за изпълнение на всяка итерация  
}
```

Кодът във фигурните скоби {} е блокът от код, който ще бъде изпълнен при всяка итерация. Можете да имате всеки валиден C++ код в този блок. Това е

мястото, където дефинирате какво искате да правите във всяка итерация на цикъла.

Ето пример за прост цикъл `for`, който отпечатва числа от 1 до 5:

```
#include <iostream>

int main() {
    for (int i = 1; i <= 5; i++) {
        std::cout << i << " ";
    }

    return 0;
}
```

Този код инициализира `i = 1`, проверява дали `i` е по-малко или равно на 5 и увеличава `i` с 1 при всяка итерация. Той ще отпечата числата от 1 до 5 на конзолата.

Можете да използвате `for` цикли за широк набор от задачи, включително итерация през масиви, обработка на данни и извършване на повтарящи се задачи с известен брой итерации.

2. Оператор `while`

В C++ цикълът `while` е контролна структура, която ви позволява многократно да изпълнявате блок от код, докато дадено условие остава вярно. Използва се в ситуации, в които искате да продължите да изпълнявате част от код, докато определено условие вече не бъде изпълнено. Основният синтаксис на цикъла `while` е както следва:

```
while (condition) {
    // Код за изпълнение, докато условието е вярно
}
```

Ето разбивка на компонентите на цикъла `while`:

Условие: Това е булев израз, който се оценява преди всяка итерация. Ако условието е вярно, цикълът продължава; ако е невярно, цикълът прекратява. Цикълът ще продължи да се изпълнява, докато условието остава вярно.

Блок: Кодът, ограден във фигурните скоби `{}`, е блокът от код, който ще се изпълнява при всяка итерация, докато условието е вярно.

Ето пример за прост цикъл `while`, който броеви от 1 до 5:

```
#include <iostream>

int main() {
    int i = 1;
    while (i <= 5) {
        std::cout << i << " ";
        i++;
    }

    return 0;
}
```

В този пример инициализираме променлива `i = 1`. Цикълът `while` проверява дали `i` е по-малко или равно на 5 преди всяка итерация. Докато това условие е вярно, цикълът продължава. Вътре в цикъла отпечатаваме стойността на `i` и след това увеличаваме `i` с 1. Този цикъл ще отпечата числата от 1 до 5 на конзолата.

Бъдете внимателни, когато използвате цикли `while`, тъй като ако условието никога не стане невярно, това може да доведе до безкраен цикъл, който може да блокира вашата програма. За да избегнете това, уверете се, че условието в крайна сметка ще стане невярно.

Можете също да използвате цикли `while` в ситуации, в които не знаете предварително колко итерации са необходими, но искате да продължите да повтаряте, докато не бъде изпълнено определено условие. Например, можете да използвате цикъл `while` за непрекъснато четене на въведени данни, докато не бъде натиснат конкретен клавиш или за многократно извършване на действие, докато определено условие стане истина.

3. Оператор `do/while`

`Do/while` цикълът е друг тип структура на цикъл, който ви позволява многократно да изпълнявате блок от код, докато дадено условие остава вярно. За разлика от цикъла `while`, цикълът `do/while` гарантира, че кодовият блок ще се изпълни поне веднъж, дори ако условието първоначално е невярно. Основният синтаксис на `do/while` цикъл е както следва:

```
do {
    // Код за изпълнение
} while (condition);
```

Ето разбивка на компонентите на `do/while` цикъл:

Блок: Кодът, ограден във фигурните скоби {}, е блокът от код, който ще бъде изпълнен поне веднъж.

Условие: Това е булев израз, който се оценява след всяка итерация. Ако условието е вярно, цикълът продължава; ако е невярно, цикълът прекратява. Цикълът ще продължи да се изпълнява, докато условието остава вярно.

Ето пример за прост do/while цикъл, който брои от 1 до 5:

```
#include <iostream>

int main() {
    int i = 1;
    do {
        std::cout << i << " ";
        i++;
    } while (i <= 5);

    return 0;
}
```

В този пример ние инициализираме променлива `i = 1` и след това влизаме в блока `do`. Изпълнява се кодовият блок, който отпечатва стойността на `i` и я увеличава с 1. След като кодовият блок се изпълни, цикълът проверява условието (`i <= 5`). Докато условието е вярно, цикълът продължава и кодовият блок се изпълнява отново. Този цикъл ще отпечата числата от 1 до 5 на конзолата.

Една ключова характеристика на do/while цикъла е, че той гарантира поне едно изпълнение на кодовия блок, дори ако условието първоначално е невярно. Това може да бъде полезно в ситуации, в които искате да се уверите, че определена задача е изпълнена, преди да проверите условието.

Въпреки това, подобно на други структури на цикъл, трябва да внимавате с условието, за да избегнете потенциални безкрайни цикли, тъй като цикълът ще продължи да се изпълнява, докато условието е вярно.

4. Накратко:

Ето обобщение на трите често срещани типа цикли в C++:

-For:

Цикъл `for` се използва за изпълнение на блок от код определен брой пъти.

Той има три части: инициализация, условие и актуализация.

Той е идеален за ситуации, в които знаете точния брой необходими повторения.

Контролната променлива на цикъла обикновено се инициализира, проверява спрямо условие и се актуализира при всяка итерация.

```
for (int i = 0; i < x; i++) {  
    // Код за изпълнение на всяка итерация  
}
```

-While:

Цикълът while се използва за многократно изпълнение на блок от код, докато дадено условие остава вярно.

Условието се проверява в началото на всяка итерация.

Подходящо е, когато броят на итерациите не е известен предварително и може да се изпълни нула или повече пъти.

```
while (condition) {  
    //Код за изпълнение, докато условието е вярно  
}
```

-Do/while:

Цикълът do/while се използва за многократно изпълнение на блок от код поне веднъж и след това, докато дадено условие остава вярно.

Условието се проверява в края на всяка итерация, като се **гарантира поне едно изпълнение на кодовия блок**.

Полезно е, когато искате да гарантирате, че дадена задача е изпълнена, преди да проверите условието.

```
do {  
    // Код  
} while (condition);
```

Всеки от тези цикли има своите силни страни и случаи на използване, така че изборът на правилния зависи от специфичните изисквания на вашата програма и проблема, който се опитвате да разрешите.